

Fundacja C.E.L.

PREZENTACJA WYNIKÓW
ANKIETOWYCH BADAŃ
EWALUACYJNYCH PROJEKTÓW
ZREALIZOWANYCH PRZEZ
FUNDACJĘ CENTRUM EDUKACJI
LIDERSKIEJ W 2015 ROKU

Marcin J. Sochocki

Projekty współfinansują:

Warszawa, grudzień 2015

Spis treści

Wybrane informacje i wyniki – zestawienie	3
Wprowadzenie.....	5
Prezentacja wyników badania	7
Podstawowe dane socjodemograficzne oraz informacje o grupach warsztatowych.....	7
Motywy udziału w zajęciach.....	10
Recepcja sposobu realizacji zajęć	14
Propozycje modyfikacji postulowane przez respondentów	17
Ocena przydatności zajęć i stopnia realizacji potrzeb.....	18
Podsumowanie	32
Aneks – kwestionariusz ankiety	35

WYBRANE INFORMACJE I WYNIKI – ZESTAWIENIE

- ✚ Badania ewaluacyjne programów Fundacji Centrum Edukacji Liderskiej, wdrażanych w 2015 r., były kontynuacją projektu rozpoczętego w 2007 r. przy wykorzystaniu tej samej metodologii – ewaluacja *ex post* za pośrednictwem ankiet audytoryjnych, realizowanych wśród uczestników grup warsztatowych. Ocena miała zewnętrzny charakter. Zebrano 290 kwestionariuszy¹, w 63 przypadkach zastosowano inne schematy badawcze i nie zadawano wszystkich pytań uwzględnionych w narzędziu używanym w większości pomiarów. Spośród zebranych ankiet kobiety wypełniły 186 (82%) kwestionariuszy; wiek, średnia arytmetyczna – 38 lat (N=224); min. – 18 lat, maks. – 65 lat.
- ✚ Najczęściej odnotowywane powody udziału w projektach Fundacji pozostają niezmiennie od 2007 r.: rozwój osobisty (80% w 2015 r.), lepsze poznanie siebie (77% w 2015 r.) oraz zdobycie wiedzy lub umiejętności przydatnych w rozwiązywaniu problemów osobistych (70% w 2015 r.). Przez ostatnie dziewięć lat rangi pozostałych, wymienianych motywów pozostawały niezmiennie lub różniły się dwie pozycje.
- ✚ Średnia arytmetyczna ocen komunikatywności i profesjonalnego przygotowania trenerów (skala od 1 do 5) w latach 2007–2015 przyjmowała wartości od 4,8 do 4,9. W 2015 r. dwie najwyższe noty wystawiono w 98% przypadków.
- ✚ W 2015 r. średnia arytmetyczna ocen (skala jak poprzednio) przydatności zajęć pod względem poszerzenia lub utrwalenia wiedzy wyniosła 4,5; umiejętności – 4,6; ogólnej atrakcyjności programów – 4,7. W latach poprzednich: od 4,3 do 4,8. Wskazania na piątki lub czwórki utrzymywały się w przedziale od 91% do 96% w 2015 r. i od 81% do 98% w pozostałych latach.
- ✚ Najczęściej wskazywane zmiany, jakie zaszły u uczestników projektów Fundacji, dotyczyły: poznania osobistych możliwości i ograniczeń (poznania osobistych ograniczeń

---

¹ Ponieważ część osób brała udział w więcej niż jednych zajęciach, liczba oddanych ankiet nie równa się liczbie uczestników warsztatów (respondentów).

– 70%, poznania osobistych możliwości – 73%; po scaleniu² obu kategorii – 86%), doceniania własnej wartości (63%), formułowania celów i potrzeb (58%), komunikacji (54%). Te obszary wpływu zajęć na uczestników najczęściej wskazywano także w poprzednich latach.

- ✚ Ogólna ocena stopnia realizacji oczekiwań związanych z programami Fundacji (skala od 0 „w ogóle” do 6 „całkowicie”). Średnia arytmetyczna 4,8 (w poprzednich latach: od 4,5 do 4,7); 90% – wskazania na 4, 5 lub 6 (w poprzednich latach: od 85% do 91%).

---

² Scalenie nie oznacza zsumowania.

WPROWADZENIE

W raporcie prezentuję wyniki ilościowych badań ewaluacyjnych programów Fundacji Centrum Edukacji Liderkiej. Badania z wykorzystaniem tej samej metodologii prowadzone są od 2007 r. Poniżej przedstawiam i omawiam najnowsze dane z 2015 r. oraz z lat ubiegłych³.

Zgodnie z ustaleniami, przyjętymi w 2007 r. (i opisanymi w poprzednich raportach), ewaluacja miała pokazać motywy udziału w programach, realizowanych przez Fundację, a także ocenę ich przebiegu oraz stopnia realizacji potrzeb uczestników. Poniżej wymieniam cele szczegółowe badań.

- Motywacja (powody uczestnictwa w zajęciach).
- Analiza zajęć prowadzona z perspektywy ocen dokonywanych przez uczestników w zakresie:
  - zdobycia wiedzy i umiejętności,
  - ogólnej wartości cyklu zajęć;
  - propozycji modyfikacji programów.
- Postrzeganie kompetencji realizatorów projektów Fundacji przez uczestników zajęć.
- Zebranie podstawowych danych socjodemograficznych odbiorców programów Fundacji.

Ewaluacja miała charakter *ex post*, badanie realizowano za pośrednictwem ankiety audytoryjnej. Kwestionariusz znajduje się w *Aneksie*. W 2010 r. dokonano drobnej modyfikacji w kafeterii pytania nr 2: „Czy w trakcie zajęć zdobył(a) Pan(i) jakieś nowe umiejętności lub wiadomości?”, rozdzielając podpunkt „Poznanie osobistych ograniczeń i możliwości” na dwa osobne, dotyczące możliwości i ograniczeń. Pomiary stanowiły ostatni element zajęć, miały charakter anonimowy. Badania spełniały kryteria ewaluacji zewnętrznej

---

³ W 2015 r. i w latach ubiegłych projekty Fundacji ewaluowane były także na podstawie innych (jakościowych i ilościowych) schematów badawczych.

(poza jednym przypadkiem)⁴, tzn. były realizowane przez osobę niezaangażowaną w tworzenie i wdrażanie programów Fundacji (pomiar przeprowadzał autor raportu). Ankietowani informowani byli o celu badania, zasadzie anonimowości (również o tym, że osoby prowadzące zajęcia nie będą miały wglądu do wypełnionych kwestionariuszy) i sposobie wykorzystania wyników (tworzenie zbiorczych zestawień na bieżąco przekazywanych trenerom, prowadzącym podlegające ewaluacji zajęcia i kierownictwu Fundacji oraz opracowanie rocznego raportu na użytek Fundacji i sponsorów). Pomiar realizowano od 18 stycznia do 15 grudnia 2015 r.

W pomiarach uczestniczyły 24 grupy. Czas trwania zajęć: 15h – 9 grup, 30h – 1 grupa, 48h – 1 grupa, 50h – 1 grupa, 60h – 8 grup, 64h – 1 grupa, 80h – 2 grupy, 100h – 1 grupa. W przypadku 5 grup (objętych odmiennymi rodzajami badań ewaluacyjnych) zastosowano inne narzędzie, zawierające tylko niektóre pytania z zamieszczonej w *Aneksie* ankiety (dlatego w prezentowanych niżej danych, w zależności od analizowanego pytania, występują dwie podstawowe liczebności kwestionariuszy: z uwzględnieniem – N=290 – lub z wyłączeniem tych grup – N=227). Niektórzy uczestnicy pomiarów wchodzili w skład więcej niż jednej grupy warsztatowej, dlatego liczba oddanych ankiet nie odpowiada liczbie uczestników zajęć.

Zespół trenerów prowadzących zajęcia (warsztaty w każdej grupie realizowały dwie osoby) to: Michał Kostrzewski, Agnieszka Krzemińska-Żak, Anna Kwiatkowska, Małgorzata Laskowska, Andrzej Ochremiak, Małgorzata Płocińska, Eliza Rolińska-Kaniewska, Zofia Rybka-Król, Hanna Samson, Anna Sopyło, Aneta Szymańska-Gojko, Agnieszka Justyna Zaremba.

---

⁴ Ze względów organizacyjnych o realizację pomiaru zostali poproszeni trenerzy. Do ich zadań należało wyjaśnienie celów i warunków badania, następnie rozdanie ankiet i opuszczenie pomieszczenia. Po wypełnieniu kwestionariuszy uczestnicy warsztatów wkładali je do wspólnej koperty i zaklejali. Zaklejona koperta została przekazana ewaluatorowi zewnętrznemu.

PREZENTACJA WYNIKÓW BADANIA

PODSTAWOWE DANE SOCJODEMOGRAFICZNE ORAZ INFORMACJE O GRUPACH WARSZTATOWYCH

W próbie ankiet najczęściej (81,9%, N=186) wypełnionych było przez kobiety, mężczyźni – 17,6% (N=40)⁵. Najstarszy uczestnik badania miał 65 lat, najmłodszy – 18 lat. Najwięcej ankiet wypełnili trzydziestolatkowie – 29,5% (tabela 1)⁶. Tyle samo ankiet oddali dwudziesto- i czterdziestolatkowie – po 26,4%. W próbie kwestionariuszy oddanych przez pięćdziesięciolatków było 15,0%, przez sześćdziesięciolatków – 0,9%. Jeną ankietę wypełnił osiemnastolatek – 0,4%. Średnia arytmetyczna wieku to 38 lat.

Tabela 1. Zróznicowanie próby ze względu na wiek

Wiek (w latach)	N	Proc.	Wiek (w latach)	N	Proc.
65	1	0,4	39	10	4,4
64	1	0,4	38	18	7,9
59	4	1,8	37	9	4,0
58	7	3,1	36	9	4,0
57	2	0,9	35	2	0,9
56	2	0,9	34	4	1,8
55	1	0,4	33	9	4,0
54	1	0,4	32	1	0,4
53	7	3,1	31	1	0,4
52	2	0,9	30	4	1,8
51	6	2,6	29	7	3,1
50	2	0,9	28	10	4,4
49	5	2,2	27	6	2,6
48	1	0,4	26	12	5,3
47	3	1,3	25	7	3,1
46	7	3,1	24	5	2,2
45	9	4,0	23	2	0,9
44	11	4,8	22	4	1,8
43	5	2,2	21	2	0,9
42	9	4,0	20	5	2,2
41	5	2,2	18	1	0,4
40	5	2,2	Brak danych	3	1,3
Razem				227	100

⁵ Brak danych dotyczących płci odnotowano w jednej ankiecie.

⁶ Ze względu na tzw. błąd zaokrąglania dane mogą nie sumować się do pełnych 100,0.

W próbie najliczniejszą grupę stanowiły kwestionariusze wypełnione przez osoby z dyplomem co najmniej licencjata – 73,1% (tabela 2). Wykształcenie średnie (w tym policealne) dotyczyło 15,0% przypadków. Z kolei 11,9% ankiet pochodziło od studentów i osób zakreślających odpowiedź „niepełne wyższe”. Zasadnicze zawodowe – 1,3%, podstawowe – 0,4% przypadków. Nikt nie wskazał na wykształcenie niepełne średnie, gimnazjalne i niepełne podstawowe.

Tabela 2. Zróżnicowanie próby ze względu na wykształcenie

Wykształcenie	N	Proc.
Niepełne podstawowe	0	0,0
Podstawowe	1	0,4
Gimnazjalne	0	0,0
Zasadnicze zawodowe	3	1,3
Niepełne średnie	0	0,0
Średnie	27	11,9
Pomaturalne (policealne)	7	3,1
Student bez dyplomu licencjata	12	5,3
Student z dyplomem licencjata	5	2,2
Niepełne wyższe	10	4,4
Wyższe licencjackie	28	12,3
Wyższe magisterskie	129	56,8
Tytuł naukowy (doktor i wyżej)	4	1,8
Brak danych	1	0,4
Razem	227	100

Wśród wszystkich kwestionariuszy 79,7% oddały osoby czynne zawodowo lub uczące się (tabela 3). W 32,6% przypadkach ankiety wypełniali respondenci wykonujący wolny zawód (specjaliści), menedżerowie oraz prowadzący działalność gospodarczą. Z kolei 27,8% kwestionariuszy pochodziło od pracowników niższego szczebla (usług, administracji)

i techników (wyspecjalizowanych pracowników). W 7,9% przypadków byli to nauczyciele (pedagodzy).

Tabela 3. Zróżnicowanie próby ze względu na zatrudnienie

Sytuacja zawodowa	N	Proc.
Emerytura lub renta	4	1,8
Student, uczeń	22	9,7
Osoba niezatrudniona	18	7,9
Prywatny przedsiębiorca	7	3,1
Rolnik	0	0,0
Wolny zawód, specjalista	48	21,1
Nauczyciel, pedagog	18	7,9
Kierownik, menager, wyższy urzędnik	19	8,4
Technik, wyspecjalizowany pracownik	23	10,1
Pracownik niższego szczebla (usługi, administracja)	40	17,6
Robotnik, pracownik fizyczny	4	1,8
Inne	23	10,1
Brak danych	1	0,4
Razem	227	100

Najliczniejszymi grupami odbiorców działań Fundacji CEL, reprezentowanymi w badaniu, byli rodzice – 49,7%. Następne w kolejności grupy to osoby określone w dokumentach Fundacji jako „dorośli członkowie rodzin dysfunkcyjnych” – 30,7% i młodzi dorośli – 19,7% (tabela 4).

Tabela 4. Uczestnicy programów Fundacji CEL

Uczestnicy	Liczba grup	Liczba ankiet	Proc.
Młodzi dorośli	6	57	19,7
Rodzice	11	144	49,7
Dorośli członkowie rodzin dysfunkcyjnych	7	89	30,7
Razem	24	290	100

MOTYWY UDZIAŁU W ZAJĘCIACH

Poprosiliśmy badanych, aby wskazali na liście powody, dla których wzięli udział w zajęciach (tabela 5). Najczęściej zaznaczano: rozwój osobisty (79,7%), lepsze poznanie siebie (76,7%) oraz zdobycie wiedzy lub umiejętności przydatnych w rozwiązywaniu problemów osobistych (69,6%). W niemal połowie ankiet (49,3%) wskazano na doskonalenie wiedzy lub umiejętności pomocnych w kształtowaniu relacji z osobami spoza rodziny.

Porównując odpowiedzi uzyskane w bieżącym roku z danymi z lat poprzednich (tabele 5 i 6), widać, że od 2007 r. lista trzech najczęściej wskazywanych motywów pozostaje niezmienna. Różnice dotyczą rang: w latach 2013, 2011, 2009 i 2007 na pierwszym miejscu pod względem częstości wskazań było lepsze samopoznanie, na drugim – rozwój osobisty; w 2015 r. 2014 r., 2012 r., 2010 r. i 2008 r. – odwrotnie. Pozostałe motywy, w analizowanym okresie, mają tę samą rangę, bądź różnią się dwiema pozycjami.

Tabela 5. Motywy udziału w zajęciach: dane z 2014–2015 r.

Motywy udziału w zajęciach (pytanie 1)	2015			2014		
	Ranga	N=227	Proc.*	Ranga	N=196	Proc.*
Rozwój osobisty	1	181	79,7	1	156	79,6
Lepsze poznanie siebie	2	174	76,7	2	139	70,9
Zdobycie wiedzy lub umiejętności przydatnych w rozwiązywaniu problemów osobistych	3	158	69,6	3	130	66,3
Doskonalenie wiedzy lub umiejętności pomocnych w kształtowaniu relacji z innymi ludźmi (spoza rodziny)	4	112	49,3	4	100	51,0
Doskonalenie wiedzy lub umiejętności pomocnych w kształtowaniu relacji z małżonkiem (życiowym partnerem lub partnerką)	5	81	35,7	5	77	39,3
Doskonalenie wiedzy lub umiejętności pomocnych w wychowywaniu dzieci	6	62	27,3	6	62	31,6
Doskonalenie wiedzy lub umiejętności pomocnych w kształtowaniu relacji z rodzicami	7	50	22,0	7	29	14,8
Doskonalenie kompetencji zawodowych	8	21	9,3	8	19	9,7
Skierowanie, oddelegowanie (np. przez przełożonych)	10	1	0,4	10	1	0,5
Inne powody	9	13	5,7	9	7	3,6

* Dane nie sumują się do 100%, gdyż respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź (pominięto braki danych).

Tabela 6. Motywy udziału w zajęciach: dane z lat 2007–2013

Motywy udziału w zajęciach (pytanie 1)	2013			2012			2011			2010			2009			2008			2007		
	Ranga	N=187	Proc.*	Ranga	N=328	Proc.*	Ranga	N=360	Proc.*	Ranga	N=606	Proc.*	Ranga	N=526	Proc.*	Ranga	N=361	Proc.*	Ranga	N=385	Proc.*
Lepsze poznanie siebie	1	145	77,5	2	211	64,3	1	259	71,9	2	436	71,9	1	395	75,1	2	257	71,2	1	260	67,5
Rozwój osobisty	2	143	76,5	1	215	65,5	2	224	62,2	1	466	76,9	2	379	72,1	1	279	77,3	2	234	60,8
Zdobycie wiedzy lub umiejętności przydatnych w rozwiązywaniu problemów osobistych	3	140	74,9	3	202	61,6	3	221	61,4	3	363	59,9	3	359	68,3	3	231	64,0	3	233	60,5
Doskonalenie wiedzy lub umiejętności pomocnych w kształtowaniu relacji z innymi ludźmi (spoza rodziny)	4	93	49,7	5	133	40,5	5	153	42,5	4	337	55,6	4	252	47,9	4	200	55,4	4	191	49,6
Doskonalenie wiedzy lub umiejętności pomocnych w kształtowaniu relacji z małżonkiem (życiowym partnerem lub partnerką)	5	82	43,9	6	102	31,2	6	119	33,1	6	157	25,9	6	179	34,0	6	124	34,3	7	100	26,0

Ciąg dalszy tabeli 6

Motywy udziału w zajęciach (pytanie 1)	2013			2012			2011			2010			2009			2008			2007		
	Ranga	N=187	Proc.*	Ranga	N=328	Proc.*	Ranga	N=360	Proc.*	Ranga	N=606	Proc.*	Ranga	N=526	Proc.*	Ranga	N=361	Proc.*	Ranga	N=385	Proc.*
Doskonalenie wiedzy lub umiejętności pomocnych w wychowywaniu dzieci	6	64	34,2	4	170	51,8	4	200	55,6	5	265	43,7	5	232	44,1	5	184	51,0	5	152	39,5
Doskonalenie wiedzy lub umiejętności pomocnych w kształtowaniu relacji z rodzicami	7	46	24,6	7	67	20,4	7	73	20,3	7	128	21,1	7	114	21,7	7	98	27,1	6	103	26,8
Doskonalenie kompetencji zawodowych	8	15	8,0	8	29	8,8	8	29	8,1	8	99	16,3	8	37	7,0	8	63	17,5	8	45	11,7
Skierowanie, oddelegowanie (np. przez przełożonych)	-	0	0,0	-	0	0,0	-	0	0	10	3	0,5	10	3	0,6	10	10	2,8	10	14	3,6
Inne powody	9	8	4,3	9	18	5,5	9	21	5,8	9	27	4,5	9	29	5,5	9	20	5,5	9	44	11,4

* Dane nie sumują się do 100%, gdyż respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź (pominięto braki danych).

RECEPCJA SPOSOBU REALIZACJI ZAJĘĆ

Zwróciliśmy się do respondentów z prośbą, aby posługując się pięciopunktową skalą dokonali oceny sposobu realizacji zajęć (tabela 7). Średnia arytmetyczna ewaluacji komunikatywności trenerów to 4,8, profesjonalnego przygotowania – 4,9. W poprzednich latach średnie dotyczące obu wymiarów oceny osiągnęły wartości od 4,8 do 4,9.

Tabela 7. Ocena sposobu prowadzenia zajęć – średnie arytmetyczne; dane z lat 2007–2015

Pytanie 3 a, b: „Jak ocenia Pan(i) zajęcia, w których brał(a) Pan(i) udział?”		N	Min.	Maks.	Średnia	Odchylenie standardowe
<i>Skala od 1 (bardzo źle) do 5 (bardzo dobrze)</i>						
2015	Komunikatywność osób prowadzących	289	2	5	4,8	0,5
	Profesjonalne przygotowanie osób prowadzących	289	2	5	4,9	0,4
2014	Komunikatywność osób prowadzących	282	3	5	4,8	0,4
	Profesjonalne przygotowanie osób prowadzących	282	2	5	4,9	0,4
2013	Komunikatywność osób prowadzących	270	3	5	4,9	0,3
	Profesjonalne przygotowanie osób prowadzących	270	3	5	4,9	0,3
2012	Komunikatywność osób prowadzących	417	2	5	4,8	0,5
	Profesjonalne przygotowanie osób prowadzących	417	2	5	4,9	0,5
2011	Komunikatywność osób prowadzących	406	1	5	4,8	0,5
	Profesjonalne przygotowanie osób prowadzących	404	1	5	4,8	0,5
2010	Komunikatywność osób prowadzących	619	2	5	4,8	0,5
	Profesjonalne przygotowanie osób prowadzących	618	2	5	4,8	0,5
2009	Komunikatywność osób prowadzących	524	1	5	4,8	0,5
	Profesjonalne przygotowanie osób prowadzących	523	1	5	4,8	0,5
2008	Komunikatywność osób prowadzących	360	3	5	4,8	0,4
	Profesjonalne przygotowanie osób prowadzących	360	3	5	4,8	0,4
2007	Komunikatywność osób prowadzących	384	2	5	4,8	0,5
	Profesjonalne przygotowanie osób prowadzących	382	2	5	4,8	0,5

Pomiędzy 2007 a 2015 r. najwyższe oceny (piątki i czwórki), zakreślano w 95,6% lub więcej ankiet, w 2015 r. zarówno w przypadku komunikatywności, jak i profesjonalnego przygotowania dwie najwyższe noty wystawiono w 97,9% kwestionariuszy. W 2015 r., 2014 r., 2012 r., 2010 r. i 2007 r., najniższe odnotowane wskazania to 2 (najwięcej – 0,7% przypadków). W 2013 r. i 2008 r. dolna granica przedziału wystawianych ocen to 3 (najwięcej to 2,2% – 2008 r.). W pozostałych latach (2011 i 2009) odnotowano jedynki (najwięcej w 2011 r. – 0,7%).

Tabela 8. Ocena sposobu prowadzenia zajęć – odsetki; dane z lat 2007–2015

Pytanie 3 a, b: „Jak ocenia Pan(i) zajęcia, w których brał(a) Pan(i) udział?” <i>Skala od 1 (bardzo źle) do 5 (bardzo dobrze)</i>		Komunikatywność osób prowadzących	Profesjonalne przygotowanie osób prowadzących
2015 (N=290)	5	84,5	87,2
	4	13,4	10,7
	3	1,0	1,0
	2	0,7	0,7
	1	0,0	0,0
	Brak danych	0,3	0,3
2014 (N=283)	5	86,2	90,1
	4	11,0	8,8
	3	2,5	0,4
	2	0,0	0,4
	1	0,0	0,0
	Brak danych	0,4	0,4
2013 (N=270)	5	90,0	91,5
	4	9,3	7,4
	3	0,7	1,7
	2	0,0	0,0
	1	0,0	0,0
	Brak danych	0,0	0,0

Ciąg dalszy tabeli 8

Pytanie 3 a, b: „Jak ocenia Pan(i) zajęcia, w których brał(a) Pan(i) udział?” <i>Skala od 1 (bardzo źle) do 5 (bardzo dobrze)</i>		Komunikatywność osób prowadzących	Profesjonalne przygotowanie osób prowadzących
2012 (N= 417)	5	82,5	88,7
	4	14,4	8,6
	3	2,4	1,9
	2	0,7	0,7
	1	0,0	0,0
	Brak danych	0,0	0,0
2011 (N= 406)	5	84,5	87,9
	4	14,0	10,6
	3	0,7	0,7
	2	0,2	0,0
	1	0,5	0,7
2010 (N=621)	5	80,0	83,7
	4	16,9	12,6
	3	2,4	2,9
	2	0,3	0,3
	1	0,0	0,0
	Brak danych	0,3	0,5
2009 (N=526)	5	80,2	82,7
	4	15,4	14,6
	3	3,4	1,3
	2	0,4	0,6
	1	0,2	0,2
	Brak danych	0,4	0,6

Ciąg dalszy tabeli 8

Pytanie 3 a, b: „Jak ocenia Pan(i) zajęcia, w których brał(a) Pan(i) udział?” <i>Skala od 1 (bardzo źle) do 5 (bardzo dobrze)</i>		Komunikatywność osób prowadzących	Profesjonalne przygotowanie osób prowadzących
2008 (N=361)	5	83,1	83,4
	4	14,4	14,7
	3	2,2	1,7
	2	0,0	0,0
	1	0,0	0,0
	Brak danych	0,3	0,3
2007 (N=385)	5	78,7	77,1
	4	18,4	19,7
	3	2,3	2,1
	2	0,3	0,3
	1	0,0	0,0
	Brak danych	0,3	0,8

PROPOZYCJE MODYFIKACJI POSTULOWANE PRZEZ RESPONDENTÓW

Zapytaliśmy respondentów, czy zmieniliby coś w zajęciach. Odpowiedzi twierdzącej udzielono w 68,3% kwestionariuszy, przeczącej – w 31,4% (brak danych – 0,3%).

Postulatem najczęściej wskazywanym w ankietach, wypełnionych przez badanych zgłaszających jakies zmiany, było wydłużenie czasu zajęć – 62,1%, czyli 42,4% wśród całej próby. Na drugim miejscu znalazła się propozycja zwiększenia liczby ćwiczeń (36,3%/24,8%). W dalszej kolejności zwrócono uwagę na nieodpowiednie warunki lokalowe (32,8%/22,4%). Pozostałe propozycje nie przekroczyły 7% w całej próbie.

Tabela 9. Propozycje modyfikacji zgłaszane przez respondentów

Odpowiedzi uwzględnione w kafeterii*	N	Proc.	Proc.
		100%=198**	100%=290***
Wydłużenie czasu zajęć	123	62,1	42,4
Większa liczba ćwiczeń	72	36,4	24,8
Warunki lokalowe	65	32,8	22,4
Zmniejszyć liczebność grupy	18	9,1	6,2
Wyposażenie sal	16	8,1	5,5
Materiały wykorzystywane w trakcie zajęć	12	6,1	4,1
Termin zajęć	10	5,1	3,4
Skrócenie czasu zajęć	5	2,5	1,7
Mniejsza liczba ćwiczeń	2	1,0	0,7
Osoby prowadzące	2	1,0	0,7
Zwiększyć liczebność grupy	2	1,0	0,7
Inne (prosimy wpisać)	11	5,6	3,8

* Dane nie sumują się do 100%, gdyż respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź (pominięto braki danych).

** Liczba ankiet, w których respondenci udzielili odpowiedzi twierdzącej na pytanie „Gdyby istniała taka możliwość, to czy zmienił(a)by Pan(i) coś w tych zajęciach?”.

*** Liczba wszystkich ankiet.

OCENA PRZYDATNOŚCI ZAJĘĆ I STOPNIA REALIZACJI POTRZEB

Respondenci zostali poproszeni o dokonanie ewaluacji przydatności zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie wiedzy i umiejętności, a także, aby dokonali oceny ogólnej atrakcyjności zajęć (na skali jak poprzednio). W 2015 r. średnie przybierały wartości od 4,5 do 4,7 (tabela 10). W latach ubiegłych średnie wynosiły od 4,3 do 4,8.

Tabela 10. Ocena wybranych aspektów grup warsztatowych – średnie arytmetyczne; dane z lat 2007–2015

Odpowiedzi na pytanie 3 c, d, e: „Jak ocenia Pan(i) zajęcia, w których brał(a) Pan(i) udział?”		N	Min.	Maks.	Średnia	Odchylenie standardowe
<i>Skala od 1 (bardzo źle) do 5 (bardzo dobrze)</i>						
2015	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie wiedzy	226	2	5	4,5	0,7
	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie umiejętności	226	1	5	4,6	0,7
	Ogólna atrakcyjność zajęć	226	2	5	4,7	0,6
2014	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie wiedzy	194	2	5	4,6	0,7
	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie umiejętności	194	2	5	4,5	0,7
	Ogólna atrakcyjność zajęć	196	1	5	4,7	0,6
2013	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie wiedzy	186	2	5	4,6	0,7
	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie umiejętności	186	1	5	4,6	0,7
	Ogólna atrakcyjność zajęć	187	2	5	4,8	0,5
2012	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie wiedzy	320	1	5	4,5	0,7
	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie umiejętności	323	1	5	4,4	0,8
	Ogólna atrakcyjność zajęć	323	1	5	4,6	0,7
2011	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie wiedzy	358	1	5	4,6	0,7
	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie umiejętności	357	1	5	4,6	0,7
	Ogólna atrakcyjność zajęć	360	1	5	4,6	0,6

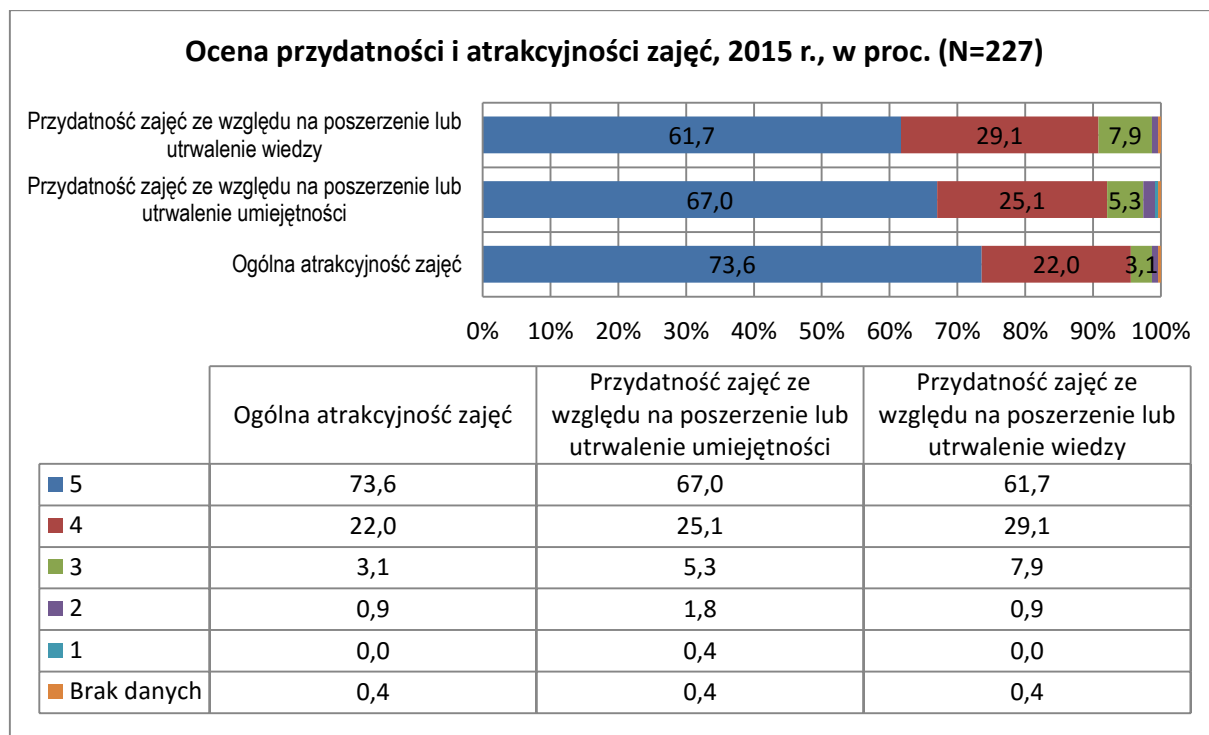
Ciąg dalszy tabeli 10

Odpowiedzi na pytanie 3 c, d, e: „Jak ocenia Pan(i) zajęcia, w których brał(a) Pan(i) udział?”		N	Min.	Maks.	Średnia	Odchylenie standardowe
<i>Skala od 1 (bardzo źle) do 5 (bardzo dobrze)</i>						
2010	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie wiedzy	604	1	5	4,5	0,7
	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie umiejętności	601	1	5	4,5	0,7
	Ogólna atrakcyjność zajęć	603	1	5	4,6	0,6
2009	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie wiedzy	517	1	5	4,5	0,7
	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie umiejętności	516	1	5	4,4	0,8
	Ogólna atrakcyjność zajęć	520	1	5	4,6	0,7
2008	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie wiedzy	358	2	5	4,6	0,7
	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie umiejętności	356	1	5	4,6	0,7
	Ogólna atrakcyjność zajęć	357	3	5	4,6	0,6
2007	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie wiedzy	381	1	5	4,4	0,8
	Przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie umiejętności	378	1	5	4,3	0,9
	Ogólna atrakcyjność zajęć	383	2	5	4,5	0,7

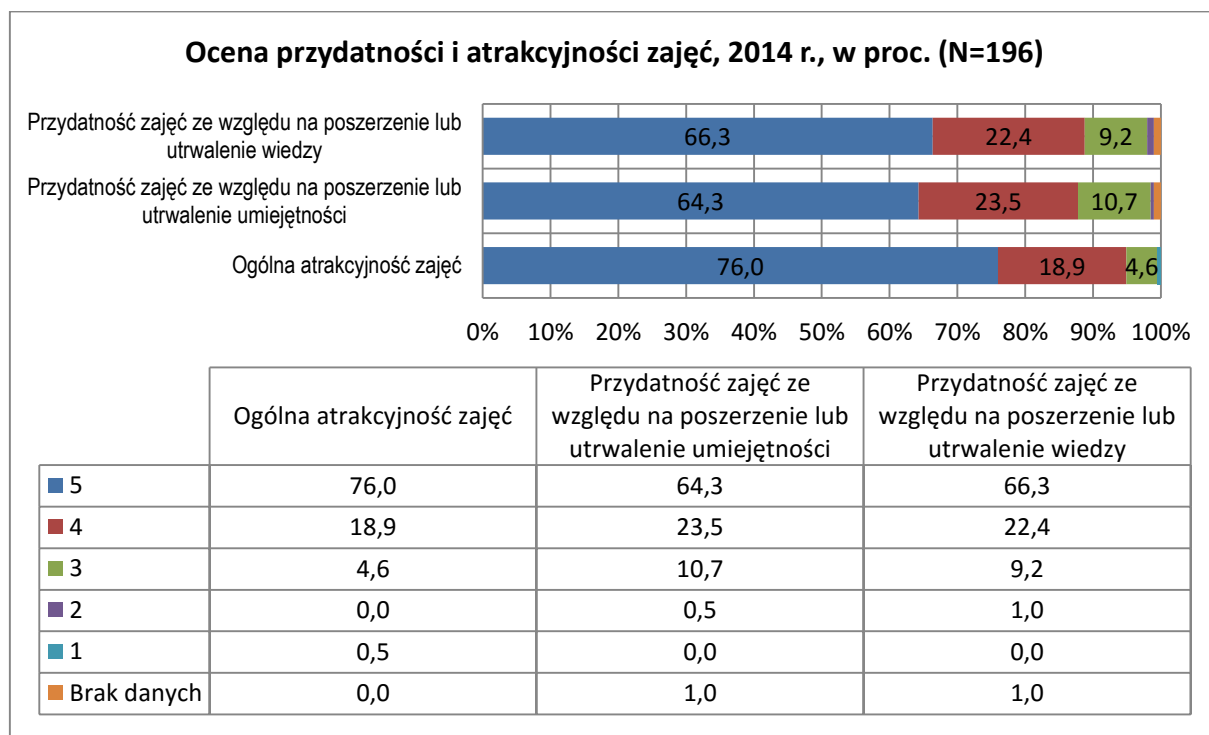
W 2015 r. w ocenie przydatności zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie wiedzy i umiejętności wskazania dwóch najwyższych not osiągnęły poziom, odpowiednio 90,8% oraz 92,1%; w odniesieniu do ogólnej atrakcyjności – 95,6% (wykres 1). W ostatnich ośmiu latach odpowiedzi takie odnotowywano na poziomie od 80,8% do 92,9% w przypadku poszerzenia lub utrwalenia wiedzy i umiejętności oraz od 87,9% do 97,9% przy ewaluacji ogólnej atrakcyjności zajęć (wykresy: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9). Począwszy od

2007 r. każdorazowo piątki wystawiano w ponad połowie kwestionariuszy. W odniesieniu do poszczególnych analizowanych kategorii, w latach 2007–2015, przypadki zakreślania jedynek lub dwójek utrzymywały się na poziomie od 0,0% do 3,9%.

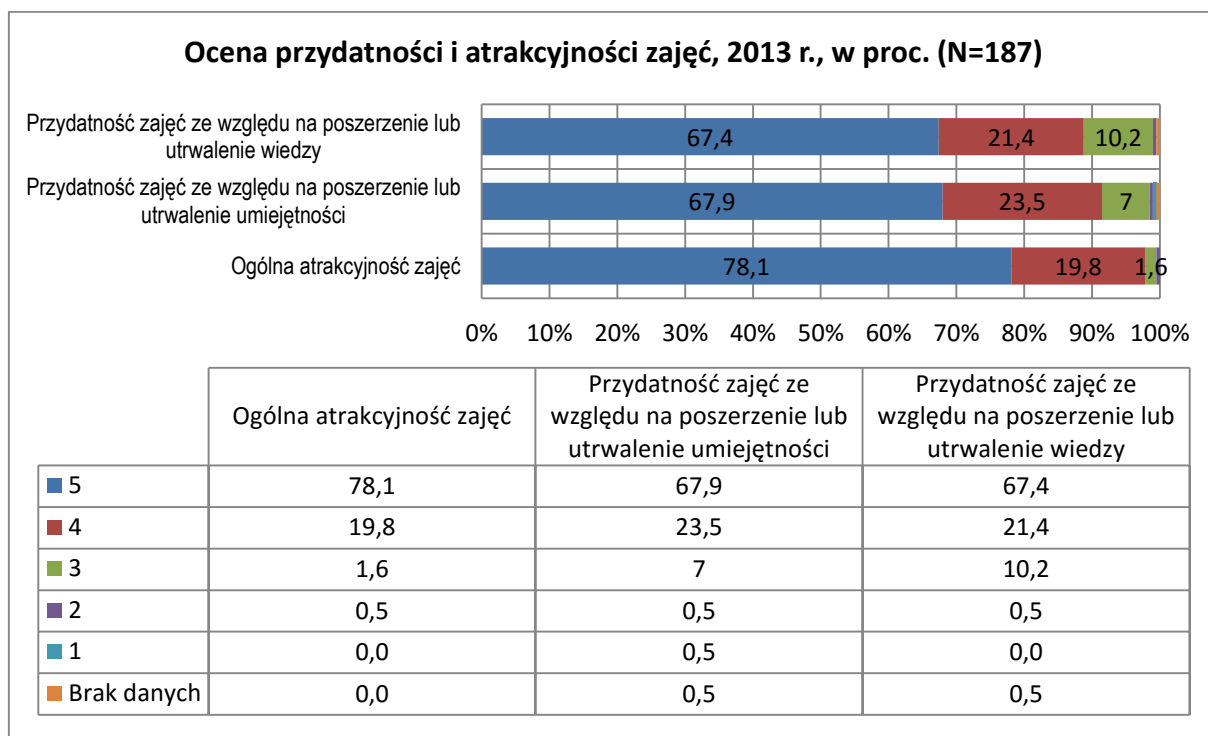
Wykres 1

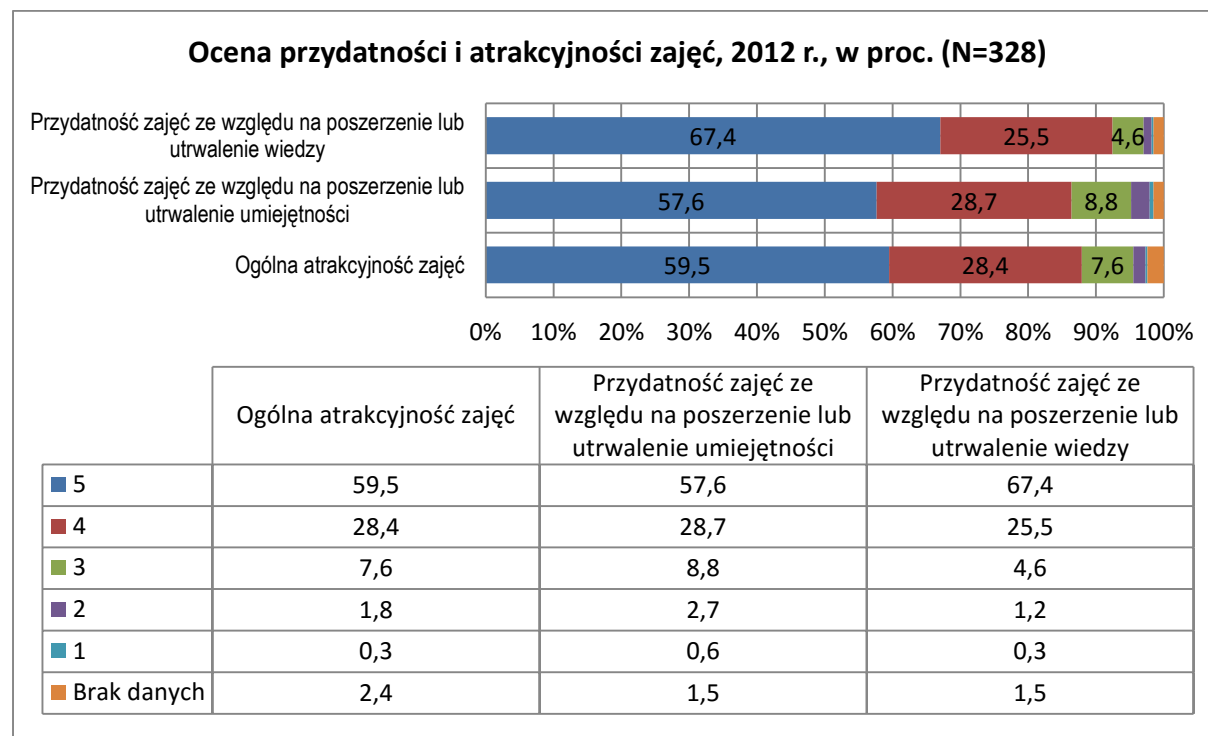
Wykres 2

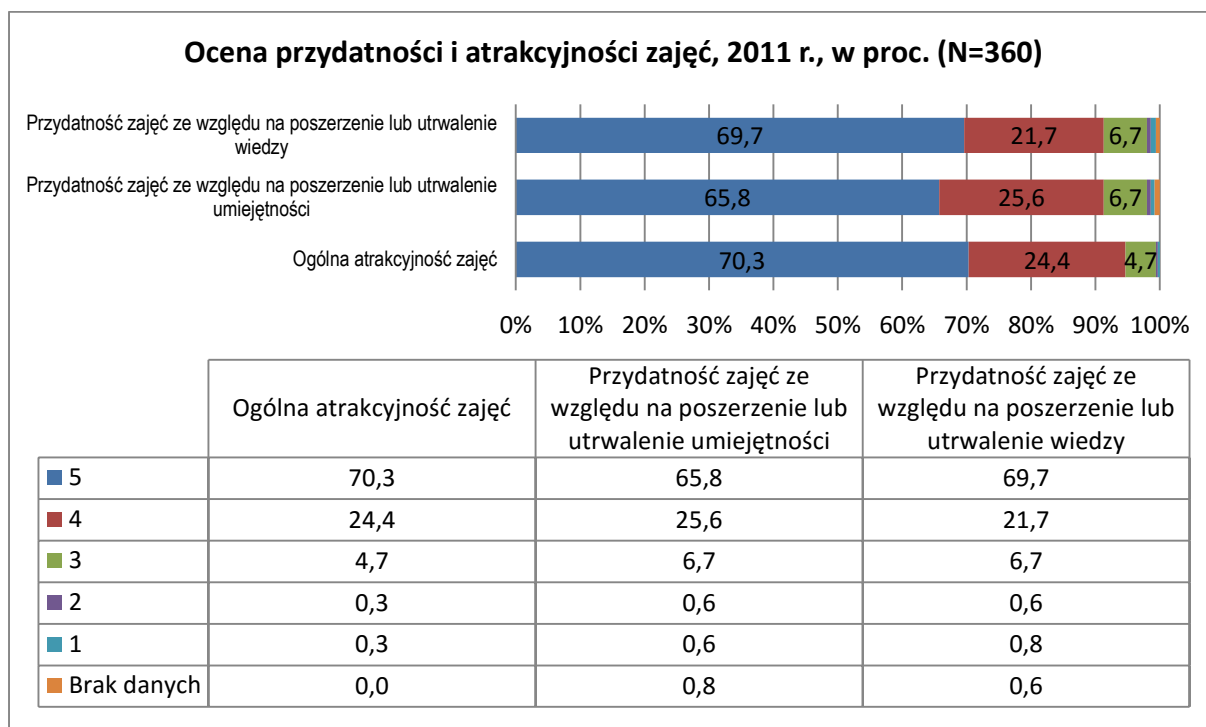
Wykres 3

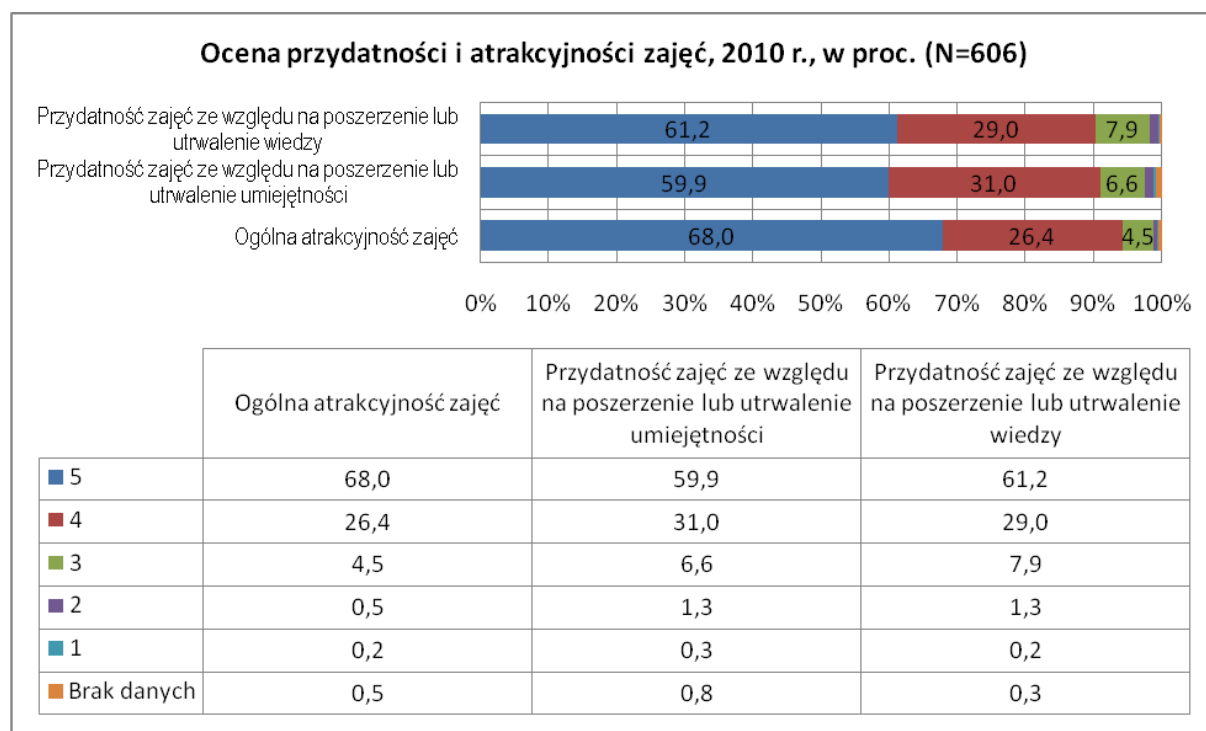
Wykres 4

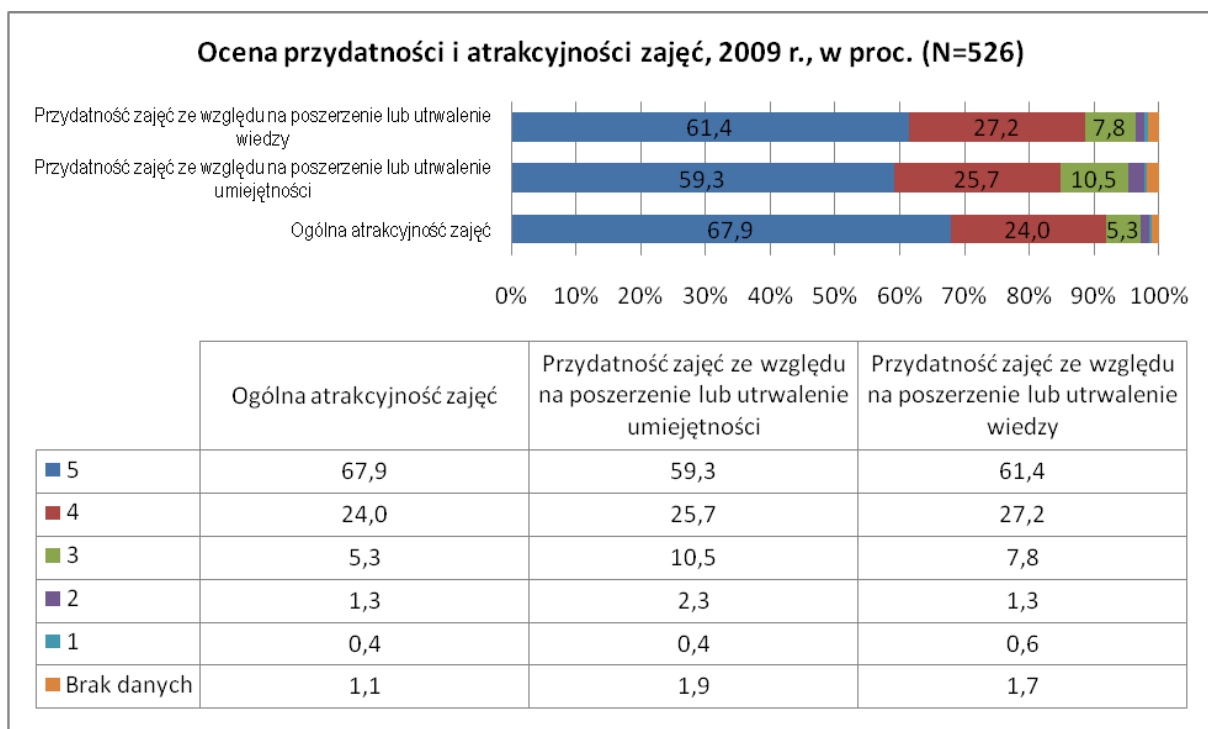
Wykres 5

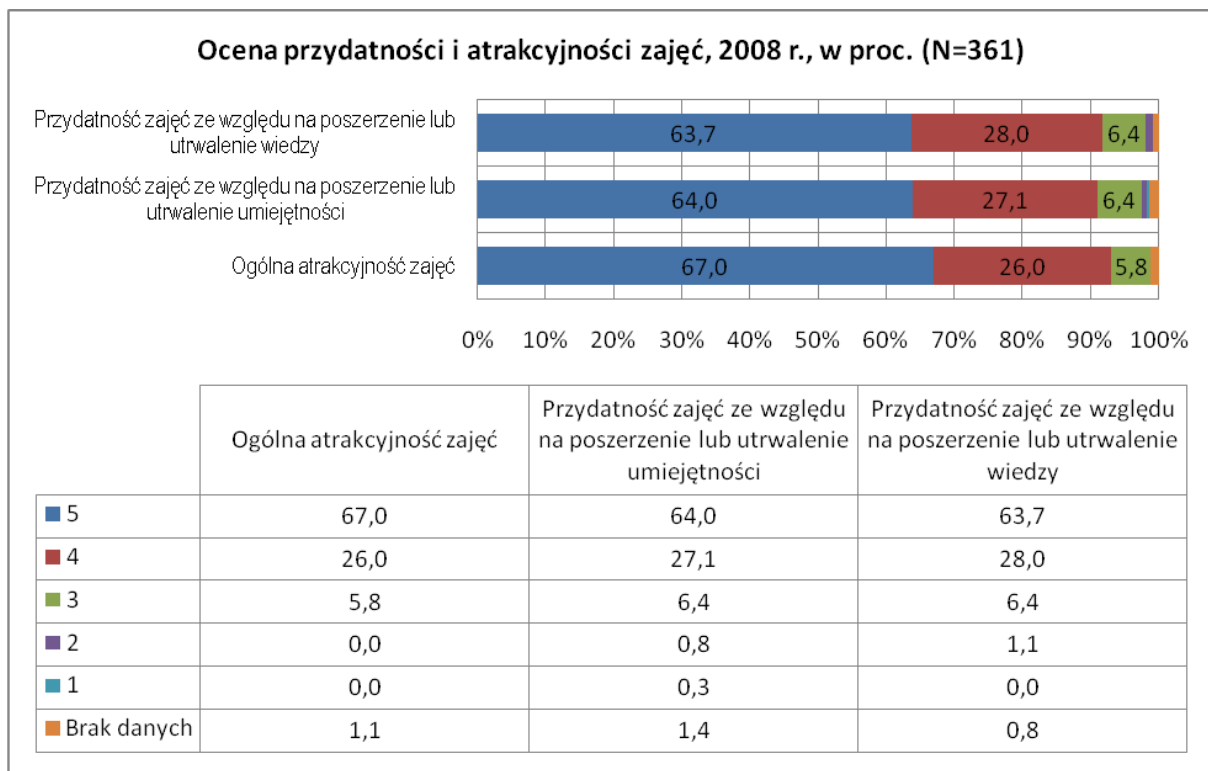
Wykres 6

Wykres 7

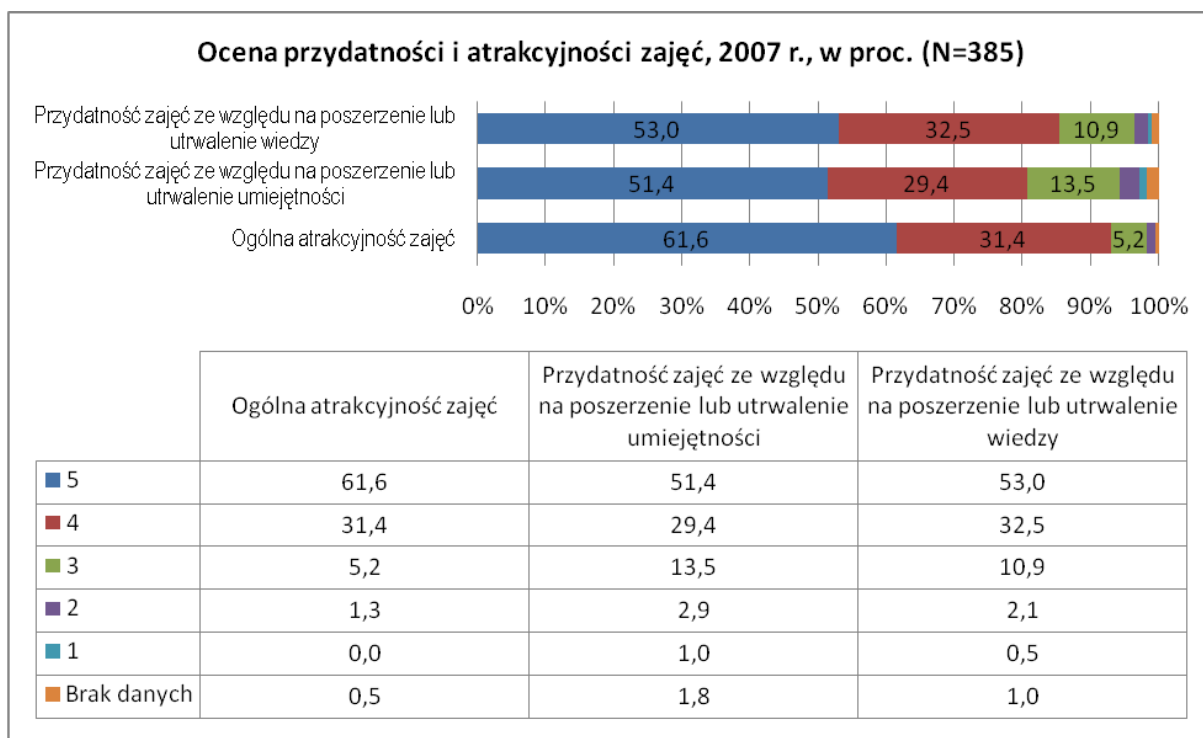

Wykres 8

Wykres 9

W 99,6% ankietach odnotowano pozytywną odpowiedź na pytanie „Czy w trakcie zajęć zdobył(a) Pan(i) jakieś nowe umiejętności lub wiadomości?”; odpowiedź negatywną zarejestrowano w 0,4% kwestionariuszy. Do respondentów, którzy zakreślili „tak” zwróciliśmy się z prośbą o wskazanie obszarów wpływu warsztatów na ich zachowania i wiedzę (tabela 11).

Najwięcej odpowiedzi dotyczyło poznania osobistych ograniczeń i możliwości (86,3%), z tym że – jak nadmieniałem – obecnie, w zmodyfikowanej wersji ankiety, kategorie te są rozdzielone: poznanie osobistych ograniczeń – 69,9% (N=158); poznanie osobistych możliwości – 72,6% (N=164). W ponad połowie przypadków podano, że zmiana dotyczyła: docenienia własnej wartości (62,8%), formułowania celów i potrzeb (58,4%) oraz komunikacji (53,5%). Asertywność wskazano w 41,2% ankiet, a zasady współpracy z innymi w 38,5% kwestionariuszy. W latach 2007–2015 hierarchia motywów, utworzona ze względu na częstość wyborów, różni się w zakresie maksymalnie dwóch pozycji (tabele 11 i 12).

Tabela 11. Wiadomości i umiejętności zdobyte w trakcie zajęć; dane z lat 2014–2015

Wiedza i umiejętności zdobyte w trakcie zajęć (pytanie 2)	2015			2014		
	Ranga	N=226	Proc.**	Ranga	N=196	Proc.**
Poznanie osobistych możliwości i ograniczeń*	1	195	86,3	1	146	74,5
Docenianie własnej wartości	2	142	62,8	4	100	51,0
Formułowanie celów i potrzeb	3	132	58,4	2	133	67,9
Komunikacja	4	121	53,5	3	101	51,5
Asertywność – umiejętność wyznaczania granic w relacjach z innymi	5	93	41,2	6	67	34,2
Zasady współpracy z innymi	6	87	38,5	5	69	35,2
Wytrwałość w działaniu (realizacji celów)	7	71	31,4	7	46	23,5
Negocjacje, rozwiązywanie konfliktów	8	37	16,4	8	39	19,9
Wiedza lub umiejętności zawodowe	10	3	1,3	10	2	1,0
Inne	9	19	8,4	9	11	5,6

W 2015 r.: poznanie osobistych ograniczeń – 69,9% (N=158); poznanie osobistych możliwości – 72,6% (N=164).

W 2014 r.: poznanie osobistych ograniczeń – 61,2% (N=120); poznanie osobistych możliwości – 63,8% (N=125).

* W 2010 r. w zestawie odpowiedzi wybieranych przez respondentów dokonano rozbicia ogólnej kategorii „Poznanie osobistych możliwości i ograniczeń” na dwie odrębne.

** Dane nie sumują się do 100%, gdyż respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź (podstawą procentowania jest liczba ankiet, w których respondenci udzielili twierdzącej odpowiedzi na pytanie „Czy w trakcie zajęć zdobył(a) Pan(i) jakieś nowe umiejętności lub wiadomości?”); pominięto brak danych

Tabela 12. Wiadomości i umiejętności zdobyte w trakcie zajęć; dane z lat 2007–2013

Wiedza i umiejętności zdobyte w trakcie zajęć (pytanie 2)	2013			2012			2011			2010			2009			2008			2007		
	Ranga	N=186	Proc.**	Ranga	N=323	Proc.**	Ranga	N=356	Proc.**	Ranga	N=600	Proc.**	Ranga	N=524	Proc.**	Ranga	N=358	Proc.**	Ranga	N=378	Proc.**
Poznanie osobistych możliwości i ograniczeń*	1	162	87,1	1	238	73,7	1	277	77,8	1	480	80,0	1	384	73,3	1	252	70,4	1	248	65,6

W 2013 r.: poznanie osobistych ograniczeń – 69,9% (N=130); poznanie osobistych możliwości – 68,8% (N=128).

W 2012 r.: poznanie osobistych ograniczeń – 57,6% (N=186); poznanie osobistych możliwości – 56,0% (N=181).

W 2011 r.: poznanie osobistych ograniczeń – 61,5% (N=219); poznanie osobistych możliwości – 62,6% (N=223).

W 2010 r.: poznanie osobistych ograniczeń – 65,3% (N=392); poznanie osobistych możliwości – 62,0% (N=372).

Ciąg dalszy tabeli 12

Wiedza i umiejętności zdobyte w trakcie zajęć (pytanie 2)	2013			2012			2011			2010			2009			2008			2007		
	Ranga	N=186	Proc.**	Ranga	N=323	Proc.**	Ranga	N=356	Proc.**	Ranga	N=600	Proc.**	Ranga	N=524	Proc.**	Ranga	N=358	Proc.**	Ranga	N=378	Proc.**
Docenianie własnej wartości	2	121	65,1	4	141	43,7	3	183	51,4	4	295	49,2	4	281	53,6	3	213	59,5	4	200	52,9
Formułowanie celów i potrzeb	3	108	58,1	3	174	53,9	2	188	52,8	3	341	56,8	2	297	56,7	4	203	56,7	3	202	53,4
Komunikacja	4	83	44,6	2	175	54,2	4	170	47,8	2	349	58,2	3	296	56,5	2	214	59,8	2	212	56,1
Zasady współpracy z innymi	5	60	32,3	5	125	38,7	5	119	33,4	5	273	45,5	5	198	37,8	5	165	46,1	5	160	42,3

Ciąg dalszy tabeli 12

Wiedza i umiejętności zdobyte w trakcie zajęć (pytanie 2)	2013			2012			2011			2010			2009			2008			2007		
	Ranga	N=186	Proc.**	Ranga	N=323	Proc.**	Ranga	N=356	Proc.**	Ranga	N=600	Proc.**	Ranga	N=524	Proc.**	Ranga	N=358	Proc.**	Ranga	N=378	Proc.**
Wytrwałość w działaniu (realizacji celów)	6	52	28,0	7	70	21,7	7	70	19,7	8	162	27,0	7	145	27,7	7	106	29,6	8	124	32,8
Asertywność – umiejętność wyznaczania granic w relacjach z innymi	7	45	24,2	6	92	28,5	6	108	30,3	6	200	33,3	6	196	37,4	6	138	38,5	6	149	39,4
Negocjacje, rozwiązywanie konfliktów	8	24	12,9	8	61	18,9	8	69	19,4	7	166	27,7	8	138	26,3	8	97	27,1	7	138	36,5
Wiedza lub umiejętności zawodowe	10	2	1,1	10	6	1,9	10	12	3,4	10	19	3,2	10	8	1,5	10	22	6,1	10	18	4,8
Inne	9	8	4,3	9	20	6,2	9	26	7,3	9	41	6,8	9	34	6,5	9	31	8,7	9	32	8,5

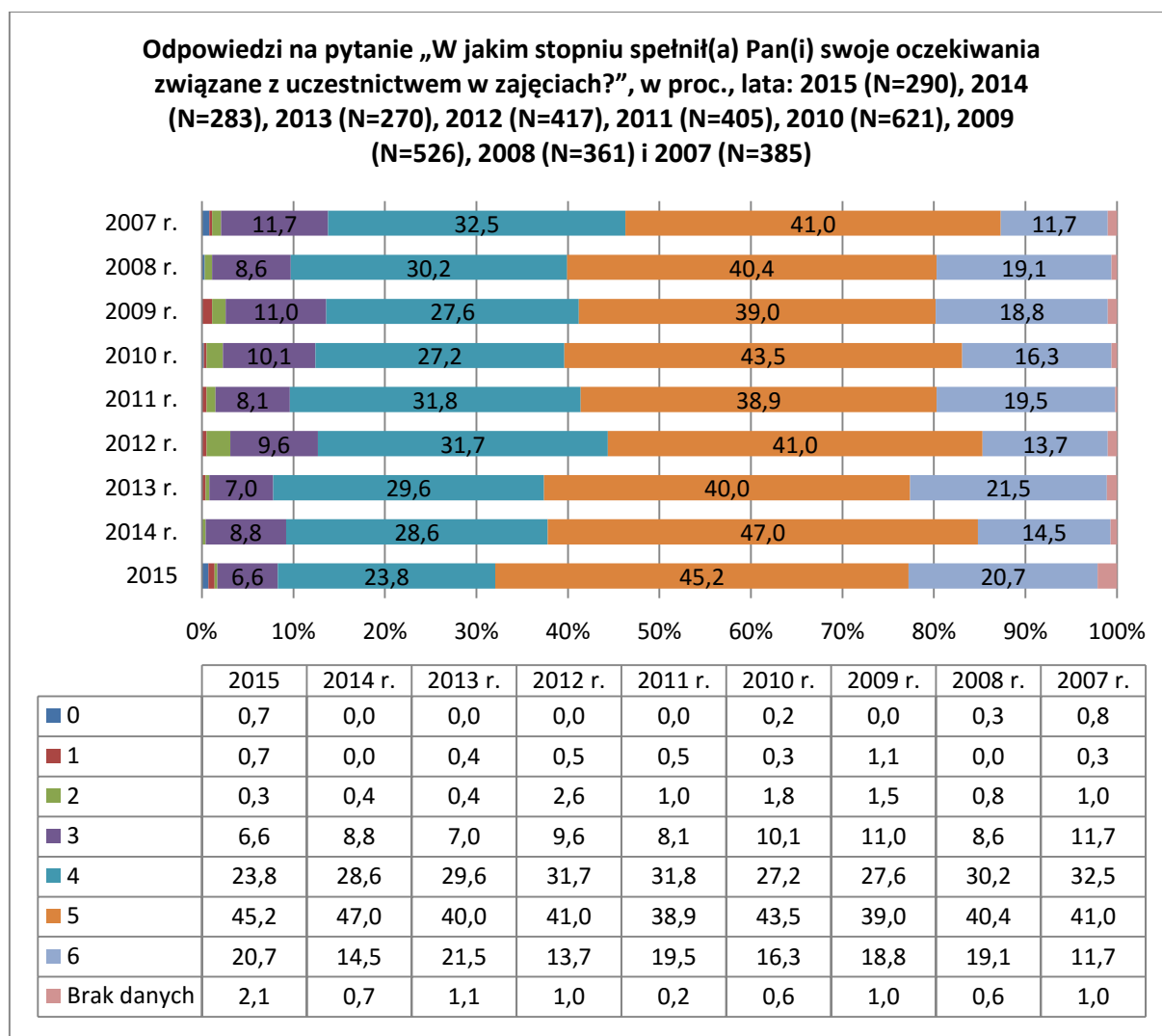
* W 2010 r. w zestawie odpowiedzi wybieranych przez respondentów dokonano rozbicia ogólnej kategorii „Poznanie osobistych możliwości i ograniczeń” na dwie odrębne.

** Dane nie sumują się do 100%, gdyż respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź (podstawą procentowania jest liczba ankiet, w których respondenci udzielili twierdzącej odpowiedzi na pytanie „Czy w trakcie zajęć zdobył(a) Pan(i) jakieś nowe umiejętności lub wiadomości?”); pominięto brak danych.

Badani dokonywali ewaluacji stopnia realizacji oczekiwań, związanych z udziałem w zajęciach, posługując się siedmiostopniową skalą: 0 – w ogóle, 1 – w bardzo małym stopniu, 2 – w małym, 3 – w średnim, 4 – w dużym, 5 – w bardzo dużym, 6 – całkowicie. Średnia arytmetyczna wskazań to 4,8 (N=284), 2014 r. – 4,7 (N=281); 2013 r. – 4,7 (N=267); 2012 r. – 4,5 (N=413); 2011 r. – 4,7 (N=405), 2010 r. – 4,6 (N=617), 2009 r. – 4,6 (N=521), 2008 r. – 4,7 (N=359), 2007 r. – 4,5 (N=381).

W 89,7% kwestionariuszy uznano, że zajęcia spełniły oczekiwania respondentów w dużym lub większym stopniu (2014 r. – 90,1% 2013 r. – 91,1%, 2012 r. – 86,4%, 2011 r. – 90,2%, 2010 r. – 87,0%, 2009 r. – 85,4%, 2008 r. – 89,7%, 2007 r. – 85,2%); wykres 10. Odpowiedzi przeciwne (oceny: 0; 1 lub 2) – 1,7% (2014 r. – 0,4%, 2013 r. – 0,8%, 2012 r. – 3,1%, 2011 r. – 1,5% 2010 r. – 2,3%, 2009 r. – 2,6%, 2008 r. – 1,1%, 2007 r. – 2,1%). W ponad połowie przypadków (65,9%) uznano, że oczekiwania zrealizowano w bardzo dużym stopniu lub całkowicie (2014 r. – 61,5%, 2013 r. – 61,5%, 2012 r. – 54,7%, 2011 r. – 58,4%, 2010 r. – 59,8%, 2009 r. – 57,8%, 2008 r. – 59,5%, 2007 r. – 52,7%). Odpowiedzi przeciwne („w ogóle”, „w bardzo małym stopniu”) zanotowano w 1,4% przypadków (2014 r. – 0,0%, 2013 r. – 0,4%, 2012 r. – 0,5%, 2011 r. – 0,5%, 2010 r. – 0,5%, 2009 r. – 1,1%, 2008 r. – 0,3%, 2007 r. – 1,1%).

Wykres 10

W grupach młodych dorosłych i dorosłych członków rodzin dysfunkcyjnych odnotowano tę samą wartość średniej arytmetycznej stopnia realizacji oczekiwań – 4,8 (tabela 13). W przypadku rodziców – 4,7. Najwyższe wystawione noty we wszystkich grupach to 6, najniższe: 0 – rodzice, 1 – dorośli członkowie rodzin dysfunkcyjnych i 3 – młodzi dorośli.

Tabela 13. Stopień realizacji oczekiwań – średnie arytmetyczne

Odpowiedzi na pytanie 4: „W jakim stopniu spełnił(a) Pan(i) swoje oczekiwania związane z uczestnictwem w zajęciach?”. Skala od 0 (w ogóle) do 6 (całkowicie)	N	Min.	Maks.	Średnia	Odchylenie standardowe
Młodzi dorośli	56	3	6	4,8	0,8
Rodzice	139	0	6	4,7	1,0
Dorośli członkowie rodzin dysfunkcyjnych	89	1	6	4,8	1,1
Wszyscy	284	0	6	4,8	1,0

PODSUMOWANIE

W 2015 r., podobnie jak w latach ubiegłych, wśród klientów Fundacji Centrum Edukacji Liderkiej **dominowały kobiety** (82% oddanych ankiet) i **osoby w wieku trzydziestu–czterdziestu lat** (56%), z tym, że w tym roku stosunkowo liczna była grupa dwudziestolatków (26%). Kwestionariusze najczęściej wypełniały osoby z **wykształceniem wyższym** (co najmniej licencjat) – 73%, **aktywne zawodowo lub uczące się** (80%), **wykonyjące wolny zawód (specjaliści), menedżerowie lub prowadzące działalność gospodarczą** (33%), w tym roku dość liczna była także grupa ankiet oddanych przez **pracowników niższego szczebla i wykonujących zajęcia techniczne** (28%).

W całym okresie prowadzenia pomiarów trzy najczęściej wskazywane powody udziału w projektach Fundacji pozostają niezmiennie:

- rozwój osobisty (80% w 2015 r.),
- lepsze poznanie siebie (77% w 2015 r.),
- zdobycie wiedzy lub umiejętności przydatnych w rozwiązywaniu problemów osobistych (70% w 2015 r.).

Także w przypadku pozostałych motywów wskazania charakteryzuje duża stabilność. Różnice pomiędzy wynikami pomiarów z poszczególnych lat dotyczą co najwyżej dwóch pozycji.

Sposób prowadzenia zajęć niezmiennie od 2007 r. oceniany jest wysoko. W okresie dziewięciu lat ewaluacja komunikatywności i profesjonalnego przygotowania osób prowadzących, dokonywana na skali od 1 do 5, przybierała wartości od 4,8 do 4,9 (średnie arytmetyczne). W 2015 r. dwie najwyższe noty wskazano w 98% kwestionariuszy, w latach poprzednich – w co najmniej 96% ankiet. Od 2007 r. jedynki lub dwójki w ogóle nie występowały lub nie przekraczały poziomu 1%. Innymi słowy, **badani w ewaluacjach sposobu wdrażania projektów Fundacji byli jednomyślni.**

Podobnie wysokie wskazania odnotowano w przypadku ocen przydatności zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie wiedzy i umiejętności, a także w ewaluacji

ogólnej atrakcyjności zajęć (na skali jak poprzednio). W 2015 r. w odniesieniu do wymienionych kategorii oceny wartość średniej arytmetycznej przybierały wartości od 4,5 do 4,7; w latach ubiegłych od 4,3 do 4,8. Wskazania na piątki i czwórki utrzymywały się na poziomie od 91% do 96%. Przez osiem ubiegłych lat minimalny poziom wskazań na dwie najwyższe noty to 81%, maksymalny – 98%; wybory piątek każdorazowo odnotowywano częściej niż w co drugiej ankiecie. Od 2007 r. do 2015 r. wybory jedynek i dwójek utrzymywały się w granicach od 0% do 4%. Uogólniając, można stwierdzić, że **respondenci byli zgodni w pozytywnej ocenie zajęć pod względem ich przydatności i atrakcyjności.**

W 99,6% kwestionariuszy stwierdzono, że udział w zajęciach wiązał się ze zdobyciem nowych umiejętności lub wiadomości. Tak jak w czasie ostatnich ośmiu lat, najczęściej stwierdzano, że zmiany te dotyczyły:

- poznania osobistych możliwości i ograniczeń (86% w 2015 r.),
- doceniania własnej wartości (63% w 2015 r.),
- formułowania celów i potrzeb (58% w 2015 r.),
- komunikacji (54% w 2015 r.).

Najczęściej zgłaszane propozycje modyfikacji zajęć dotyczyły wydłużenia ich trwania (42% wśród wszystkich kwestionariuszy) oraz zwiększenia liczby ćwiczeń (25%). W poprzednich latach te dwa postulaty także zyskiwały wysoką pozycję. Jak to nadmieniałem w poprzednich raportach, rezultat ten z jednej strony wskazuje, że pośrednio zajęcia oceniane są jako spełniające oczekiwania adresatów (którzy chcieliby ich przedłużenia), a z drugiej strony, iż w ocenie badanych mogłyby być bardziej dynamiczne (więcej ćwiczeń). Wysnuwając wnioski warto jednak pamiętać, że oferta Fundacji sprofilowana jest tak, aby realizować ściśle określone potrzeby (dotyczące problemów w związkach, samorozwoju itp.). Wyniki innych ewaluacyjnych badań ilościowych i jakościowych wskazują⁷, że realizacja zajęć może prowadzić do uświadamiania sobie przez uczestników kolejnych obszarów deficytowych, wykraczających poza ofertę ewaluowanych zajęć (dlatego m.in. klienci Fundacji uczestniczą w różnych programach).

W 90% kwestionariuszy uznano, że zajęcia spełniły oczekiwania respondentów w co najmniej dużym stopniu (skala od 0 „w ogóle” do 6 „całkowicie”); w poprzednich latach: od

---

⁷ Raporty z badań – zrealizowanych w latach 2007, 2009, 2011, 2012, 2013, 2014 i 2015 – dostępne są w Fundacji.

85% do 91%. Z kolei w 66% przypadków stopień realizacji oczekiwań uznano za „bardzo duży” lub „całkowity” (w poprzednich latach: od 53% do 62%). Średnia arytmetyczna to 4,8 (poprzednio: od 4,5 do 4,7). Zaprezentowane wyniki potwierdzają, że **uczestnicy zajęć dokonali stosunkowo wysokiej zgeneralizowanej oceny stopnia realizacji swoich oczekiwań, związanej z uczestnictwem w projektach prowadzonych przez zespół trenerów Fundacji.**

***

Zaprezentowane powyżej dane uprawniają do powtórzenia ogólnej oceny ewaluowanych działań Fundacji CEL, dokonanej w poprzednich latach. Generalnie odbiorcy projektów Fundacji uważali, iż uczestnictwo w zajęciach wiązało się z kształtowaniem wiedzy i umiejętności, z zakresu relacji interpersonalnych, jak i odnoszących się do sfery intrapsychicznej. Najczęściej wymieniane obszary wpływu dotyczyły poznania osobistych możliwości i ograniczeń, doceniania własnej wartości, formułowania celów i potrzeb oraz komunikacji. Pozytywne zewaluowano także implementację programów – sposób realizacji zajęć, a także ich przydatność i atrakcyjność. Oceny wystawiane przez respondentów potwierdzają, że udział w projektach w wysokim stopniu spełniał ich oczekiwania.

ANEKS – KWESTIONARIUSZ ANKIETY

ANKIETA

Ankieta, o wypełnienie której Pana(ią) prosimy ma na celu poznanie opinii uczestników zajęć prowadzonych przez Fundację C.E.L. Ankieta ta ma charakter anonimowy i jej celem **nie** jest ocena konkretnych osób, a Pana(i) odpowiedzi posłużą do utworzenia zbiorczych zestawień statystycznych.

1. Z jakich powodów wziął/wzięła Pan(i) udział w tych zajęciach?

(Prosimy zaznaczyć dowolną liczbę odpowiedzi poprzez zakreślenie kółkiem właściwego numeru)

1. Lepsze poznanie siebie	6. Doskonalenie wiedzy lub umiejętności pomocnych w kształtowaniu relacji z innymi ludźmi (spoza rodziny)
2. Rozwój osobisty	7. Zdobywanie wiedzy lub umiejętności przydatnych w rozwiązywaniu problemów osobistych
3. Doskonalenie wiedzy lub umiejętności pomocnych w wychowywaniu dzieci	8. Doskonalenie kompetencji zawodowych
4. Doskonalenie wiedzy lub umiejętności pomocnych w kształtowaniu relacji z małżonkiem (życiowym partnerem lub partnerką)	9. Skierowanie, oddelegowanie (np. przez przełożonych)
5. Doskonalenie wiedzy lub umiejętności pomocnych w kształtowaniu relacji z rodzicami	10. Inne powody, prosimy wpisać.....

2. Czy w trakcie zajęć zdobył(a) Pan(i) jakieś nowe umiejętności lub wiadomości?

1. **Tak** – prosimy wskazać je na liście poniżej ↓

- I. Poznanie osobistych możliwości
- II. Poznanie osobistych ograniczeń
- III. Asertywność – umiejętność wyznaczania granic w relacjach z innymi
- IV. Docenianie własnej wartości
- V. Formułowanie celów i potrzeb
- VI. Komunikacja
- VII. Negocjacje, rozwiązywanie konfliktów
- VIII. Zasady współpracy z innymi
- IX. Wiedza lub umiejętności zawodowe – prosimy wpisać jakie.....
- X. Wytrwałość w działaniu (realizacji celów)
- XI. Inne, prosimy wpisać.....

2. **Nie**

3. Jak ocenia Pan(i) zajęcia, w których brał(a) Pan(i) udział?

Odpowiedzi prosimy zaznaczyć na skali, gdzie 1 oznacza „bardzo źle”, zaś 5 „bardzo dobrze”.

W każdej linijce należy zaznaczyć kółkiem jedną cyfrę

a) komunikatywność osób prowadzących	1	2	3	4	5
b) profesjonalne przygotowanie osób prowadzących	1	2	3	4	5
c) przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie wiedzy	1	2	3	4	5
d) przydatność zajęć ze względu na poszerzenie lub utrwalenie umiejętności	1	2	3	4	5
e) ogólna atrakcyjność zajęć	1	2	3	4	5

4. W jakim stopniu spełnił(a) Pan(i) swoje oczekiwania związane z uczestnictwem w zajęciach?

(Prosimy wskazać odpowiedź poprzez zakreślenie kółkiem właściwego numeru)

0	1	2	3	4	5	6
W ogóle	W bardzo małym	W małym	W średnim	W dużym	W bardzo dużym	Całkowicie

5. Gdyby istniała taka możliwość, to czy zmienil(a)by Pan(i) coś w tych zajęciach?

1. **Tak** – na liście poniżej prosimy wskazać co należałoby zmienić

- I. Termin zajęć
- II. Wydłużenie czasu zajęć
- III. Skrócenie czasu zajęć
- IV. Większa liczba ćwiczeń
- V. Mniejsza liczba ćwiczeń
- VI. Osoby prowadzące
- VII. Zmniejszyć liczebność grupy
- VIII. Zwiększyć liczebność grupy
- IX. Warunki lokalowe
- X. Wyposażenie sal
- XI. Materiały wykorzystywane w trakcie zajęć
- XII. Inne (prosimy wpisać)

<i>W tym miejscu można wpisać uwagi, propozycje, sugestie itp.</i>

2. **Nie**

Na koniec prosimy jeszcze o podanie kilku informacji o sobie. Przypominamy, że są one objęte tajemnicą, anonimowe i posłużą nam wyłącznie do obliczeń statystycznych.

6. Jakie ma Pan(i) wykształcenie?

1) niepełne podstawowe	8) student bez dyplomu licencjata
2) podstawowe	9) student z dyplomem licencjata
3) gimnazjalne	10) niepełne wyższe
4) zasadnicze zawodowe	11) wyższe licencjackie
5) niepełne średnie	12) wyższe magisterskie
6) średnie	13) tytuł naukowy (doktor i wyżej)
7) pomaturalne (policealne)	

7. Prosimy o określenie Pana(i) sytuacji zawodowej

1) emerytura lub renta	7) nauczyciel, pedagog
2) student, uczeń	8) kierownik, menager, wyższy urzędnik
3) niezatrudniony/a	9) technik, wyspecjalizowany pracownik
4) prywatny przedsiębiorca	10) pracownik niższego szczebla (usługi, administracja)
5) rolnik	11) robotnik, pracownik fizyczny
6) wolny zawód, specjalista	12) inne

8. Prosimy o określenie płci poprzez zakreślenie kółkiem odpowiedniego numeru.

1. kobieta   2. mężczyzna

9. Prosimy podać swój rok urodzenia:

Bardzo dziękujemy za poświęcenie czasu i wypełnienie ankiety!